

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4To/3/2020
Identifikačné číslo spisu: 9518100053
Dátum vydania rozhodnutia: 21.12.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:9518100053.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Krč - Šeberu v trestnej veci proti obžalovanému Q. V. a spol. pre pokračovací zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom od 1. januára 2006 a iné, na verejnom zasadnutí konanom 21. decembra 2021 v Bratislave, o odvolaní obžalovaného Q. V., proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 22. októbra 2019, sp. zn. BB-3T/8/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste v časti týkajúcej sa obžalovaného Q. V..

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku obžalovanému Q. V., narodenému X. Q. XXXX v K., trvale bytom K., X. XXX/XX,

u k l a d á

Podľa § 276 ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom do 14. decembra 2008 (ďalej len „Trestný zákon“) za použitia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu podmienčne o d k l a d á a zároveň ukladá probačný dohľad nad správaním obžalovaného v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona u s t a n o v u j e skúšobnú dobu na 5 (päť) rokov.

Podľa § 51 ods. 3 písm. c) Trestného zákona u k l a d á obmedzenie spočívajúce v zákaze stretávania sa s osobami, ktoré boli účastníkmi na trestnom čine, a to V. H., Q. P., M. A., Q. B., Q. M. a K. H..

Podľa § 51 ods. 3 písm. e) Trestného zákona u k l a d á povinnosť spočívajúcu v príkaze zaplatiť v skúšobnej dobe podľa svojich schopností dlh na dani z príjmov právnických osôb za obdobie rokov 2002 až 2006.

Podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona u k l a d á peňažný trest vo výške 33.193,92 Eur (1.000.000,- Sk), slovom tridsaťtritisícstodevät'desiatti Eur deväťdesiatdva centov (jeden milión Slovenských korún).

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený u s t a n o v u j e náhradný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona u k l a d á trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze podnikat' vrátane podnikania v zmysle zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, pôsobiť ako štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu právnickej osoby, ktorej predmetom je podnikanie, alebo vykonávať z iného právneho dôvodu pôsobnosť takého orgánu na 8 (osem) rokov.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica (ďalej tiež „Špecializovaný trestný súd" alebo „súd prvého stupňa"), rozsudkom z 22. októbra 2019, sp. zn. BB-3T/8/2018 obžalovaným Q. V. (ďalej tiež „obžalovaný" alebo „odvolateľ"), V. H., Q. P. a K. H. s poukazom na právoplatný výrok o vine v bodoch I. až VI. rozsudku súdu prvého stupňa sp. zn. BB 3T/8/2018 z 22. júna 2018 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu sp. zn. 4To/12/2018 z 18. júna 2019, ktorým boli uznaní za vinných, a to

obžalovaný Q. V. v bodoch I. až VI. z pokračovacieho zločinu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom do 14. decembra 2008 (ďalej len Trestný zákon"),

obžalovaný V. H. v bode IV. zo zločinu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona spáchaného formou účastníctva podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona,

obžalovaný Q. P. v bodoch IV. a VI. zo zločinu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona spáchaného formou účastníctva podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona,

obžalovaný K. H. v bodoch IV., V. a VI. zo zločinu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona spáchaného formou účastníctva podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona,

u l o ž i l

obžalovanému Q. V.

- podľa § 276 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia,

- podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona peňažný trest v sume 1.000.000 Sk (v prepočte 33.193,92 Eur),
- podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) mesiacov,
- podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze podnikat' vrátane živnostenského podnikania v zmysle zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní, pôsobiť ako štatutárny orgán, alebo člen štatutárneho orgánu právnickej osoby, ktorej predmetom činnosti je podnikanie, alebo vykonávať z iného právneho dôvodu pôsobnosť takého orgánu, a to v trvaní 8 (osem) rokov,

obžalovanému V. H.

- podľa § 276 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, výkon ktorého mu podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 49 ods. 1

písm. a) Trestného zákona podmienienečne odložil na skúšobnú dobu 4 (štyroch) rokov s probačným dohľadom nad jeho správaním sa v skúšobnej dobe,
- podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona peňažný trest v sume 150.000 Sk (v prepočte 4.979,09 Eur),
- podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) mesiace,
- podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze podnikateľ vrátane živnostenského podnikania v zmysle zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní, pôsobiť ako štatutárny orgán, alebo člen štatutárneho orgánu právnickej osoby, ktorej predmetom činnosti je podnikanie, alebo vykonávať z iného právneho dôvodu pôsobnosť takého orgánu, a to v trvaní 5 (päť) rokov,

obžalovanému Q. P.

- podľa § 276 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, výkon ktorého mu podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienienečne odložil na skúšobnú dobu 4 (štyri) roky s probačným dohľadom nad jeho správaním sa v skúšobnej dobe,
- podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona peňažný trest v sume 150.000 Sk (v prepočte 4.979,09 Eur),
- podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) mesiace,
- podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze podnikateľ vrátane živnostenského podnikania v zmysle zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní, pôsobiť ako štatutárny orgán, alebo člen štatutárneho orgánu právnickej osoby, ktorej predmetom činnosti je podnikanie, alebo vykonávať z iného právneho dôvodu pôsobnosť takého orgánu, a to v trvaní 5 (päť) rokov,

obžalovanému K. H.

- podľa § 276 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, výkon ktorého mu podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienienečne odložil na skúšobnú dobu 4 (štyri) roky s probačným dohľadom nad jeho správaním sa v skúšobnej dobe,
- podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona peňažný trest v sume 200.000 Sk (v prepočte 6.638,78 Eur),
- podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) mesiacov,
- podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti, spočívajúci v zákaze podnikateľ vrátane živnostenského podnikania v zmysle zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní, pôsobiť ako štatutárny orgán, alebo člen štatutárneho orgánu právnickej osoby, ktorej predmetom činnosti je podnikanie, alebo vykonávať z iného právneho dôvodu pôsobnosť takého orgánu, a to v trvaní 5 (päť) rokov.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, podal odvolanie obžalovaný, čo do výroku o treste. V písomných dôvodoch podaného odvolania vyjadril nesúhlas s uloženým nepodmieničeným trestom odňatia slobody vo výmere 4 rokov považujúc ho za neadekvátny a neprímerane prísny. Namietal, že k spáchaniu skutku, ktorý mu obžaloba kládla za vinu sa priznal, jeho spáchanie skutočne úprimne oľutoval, čo je zrejmé aj z prednesu jeho posledného slova, no súd prvého stupňa prejavenie ľútosti z jeho strany považoval len za formálny prejav, prednesený pod ťarchou listinných dôkazov a niektorých výpovedí svedkov, preto mu ani nepriznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona. V tejto súvislosti obžalovaný poukázal na zásadu bezprostrednosti a ústnosti súdneho konania, v dôsledku ktorej súd môže pri svojom rozhodovaní prihliadnuť len na tie dôkazy, ktoré boli bezprostredne pred ním vykonané, pričom v prejednávanej veci súd prvého stupňa dokazovanie ohľadom viny vzhľadom na priznanie obžalovaného nevykonával, preto ani nemohol tieto dôkazy vyhodnotiť v jeho neprospech, keďže obhajobe nebola daná možnosť ich spochybníť. Obžalovaný ďalej namietal, že v prejednávanej veci došlo k zbytočným prietahom v konaní, ku ktorým neprispel, a ktoré

mali za následok neprimeranú dĺžku trestného konania, pričom od spáchania skutkov do rozhodnutia súdov už uplynulo 16 rokov, pričom samotné trestné stíhanie proti nemu bolo vedené 10 rokov s tým, že počas uvedenej doby sa nedopustil žiadneho protiprávneho konania. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Tpj 27/2017 a namietal, že v jeho prípade boli splnené všetky podmienky pre mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona v dôsledku neprerokovania veci bez zbytočných prietáhov. Uviedol, že postavenie obvineného, v ktorom žil 11 rokov pôsobilo naňho stresujúco, pretože aj napriek prezumpcii nevinoty, ho spoločnosť vnímala ako odsúdeného, pričom aktuálna hrozba trestu mu bráni viesť a plánovať ďalší osobný život. Namietal, že plynutím času sa znižuje záujem spoločnosti na potrestaní páchatel'a a slabne potreba tak individuálnej, ako aj generálnej prevencie, pričom neprimeranou dĺžkou trestného stíhania sa vytráca základný vzťah medzi protiprávnym konaním páchatel'a a ukladaným trestom s tým, že práve zmiernenie trestu je za takýchto podmienok určitou kompenzáciou za to, že došlo k porušeniu jeho práv neprimeranou dĺžkou konania. Mimoriadne zníženie trestu v prejednávanej veci odôvodňujú, podľa názoru odvolateľa, aj pomery obžalovaného, a to aj z pohľadu možnosti jeho resocializácie spočívajúce v tom, že od spáchania stíhaných skutkov viedol bezúhonný život, pričom výrazný časový posun od ich spáchania je vnímaný citeľnejšie než u takých páchatel'och, u ktorých páchanie trestnej činnosti nepredstavuje odklon od ich zaužívaného spôsobu života, a ktorí sú potrestaní časovo účelnejšie, preto uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody považuje za neprimerane prísne. Ide podľa jeho názoru o neadekvátny trest, ktorý neplní svoj účel tak, ako to predpokladá ustanovenie § 34 ods. 1 Trestného zákona. V prípade uloženia takéhoto trestu by utrpela jeho rodina a jeho deti, ktoré za jeho prešľap nenesú žiadnu vinu. Okrem toho po tak dlhej dobe nebude, podľa názoru obvineného, naplnený účel trestu spočívajúci v generálnej prevencii. Vzhľadom na to, že v minulosti bol len jedenkrát odsúdený a za posledných 15 rokov od spáchania skutku sa nedopustil žiadnej trestnej činnosti, mal mu súd prvého stupňa, podľa názoru odvolateľa, pripočítať aj poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu v tom, že v minulosti viedol riadny život. Obžalovaný taktiež považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody za nedostatočne odôvodnené v rozpore s ustanovením § 163 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku a § 168 ods. 1 Trestného poriadku, ale taktiež za nezrozumiteľné a nepreskúmateľné, keďže Špecializovaný trestný súd neuviedol v dôvodoch svojho rozhodnutia konkrétne dôvody opodstatňujúce uložení druh a výšku trestu tak, aby bola zachovaná individualizácia trestného postihu.

V podstate z vyššie uvedených dôvodov obžalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 321 ods. 1 písm. b), d), e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste, alternatívne, aby podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol.

Na základe takto podaného odvolania postupoval Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k nasledovným záverom.

Ako to už bolo vyššie uvedené obžalovaný podal odvolanie proti výroku o treste s tým, že jeho námietky smerovali v podstate „len“ proti uloženiu nepodmienečného trestu odňatia slobody, preto aj najvyšší súd ako súd odvolací obmedzil svoju prieskumnú právomoc na tento výrok (o treste) a obžalovaným prezentované námietky.

Pri posudzovaní správnosti súdom prvého stupňa uloženého trestu prihliadal najvyšší súd najmä na jednotlivé hľadiská ukladania trestu vyplývajúce z ustanovenia § 34 Trestného zákona, ktorými sú spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútky, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy, majúce na zreteli aj účel trestu vyplývajúci z ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona, a to ochranu spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby

viedol riadny život, ako aj odradenie iných od páchania trestných činov a vyjadrenie morálneho odsúdenia páchatel'a spoločnosťou.

Obžalovaný je v mieste trvalého bydliska hodnotený pozitívne s tým, že jeho správanie nebolo prejednávané komisiou verejného poriadku, ani komisiou sťažností, pričom jeho povest' v mieste trvalého bydliska je dobrá. V odpise registra trestov má tri záznamy, a to z rokov 1989, 2002 a 2003 a aj keď sa na neho vo všetkých troch prípadoch hľadí, akoby nebol odsúdený, fikcia neodsúdenia sa z hľadiska hodnotenia osoby páchatel'a na skutočnosť, že aj v týchto prípadoch sa trestného činu dopustil, nevzťahuje s tým, že pokiaľ ide o záznam z roku 2002 obžalovaný sa v tomto prípade dopustil trestného činu podvodu, teda trestného činu majetkového charakteru. Vzhľadom na to, že odvolateľ sa trestnej činnosti v prejednávanej veci dopúšťal v rokoch 2003 až 2007, nie je možné s ohľadom na vyššie uvedené dospieť k záveru, že by pred jej spáchaním viedol riadny život, a teda ani konštatovať poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona a to ani za situácie, že následne (po spáchaní stíhanej trestnej činnosti) už obžalovaný riadny život viedol.

Pokiaľ ide o námietky týkajúce sa nepriznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona (priznal sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval), k tomu je potrebné uviesť, že obžalovaný ich už predniesol vo svojom odvolaní proti pôvodnému rozsudku súdu prvého stupňa z 22. júna 2018, o ktorom najvyšší súd uznesením sp. zn. 4To/12/2018 z 18. júna 2019 rozhodol tak, že napadnutý rozsudok zrušil síce v celom výroku o treste uloženom obžalovanému, keďže ide o nedeliteľný výrok, avšak z dôvodu zistenia pochybení v postupe Špecializovaného trestného súdu „len“ ohľadom výroku o peňažnom treste s tým, že vo vzťahu k ďalším námietkam obžalovaného nekonštatoval ich opodstatnenosť a ďalší postup súdu prvého stupňa považoval za správny. Aj keď sa najvyšší súd výslovne k námietkam týkajúcim sa poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona nevyjadril, každopádne chybný postup súdu prvého stupňa v tomto smere nekonštatoval a jeho ďalší postup (mimo ukladania peňažného trestu) považoval za správny. Vzhľadom na to, že proti uzneseniu najvyššieho súdu nie je opravný prostriedok prípustný, o tejto otázke [vo vzťahu k poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona] už bolo právoplatne rozhodnuté, samozrejme len za predpokladu (keďže išlo o zrušujúce rozhodnutie, teda nie rozhodnutie, ktorým by sa vec sama právoplatne končila), že nedošlo k zmene predpokladov, a to najmä dôkaznej situácie, pre takéto rozhodnutie, pričom v prejednávanej veci k takejto zmene, ktorá by opätovne prejednanie a preskúmanie spomínanej otázky [vo vzťahu k poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona] opodstatňovala, nedošlo.

Navyše je nutné zopakovať tak, ako to už bolo v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 4To/12/2018 z 18. júna 2019 konštatované, že obžalovanému bol uložený trest odňatia slobody za využitia mimoriadneho zníženia trestu pod dolnú zákonom stanovenú trestnú sadzbu, pričom existencia jednej poľahčujúcej okolnosti pri neexistencii prirážajúcich okolnosti by mohla mať zásadnejší význam pri ukladaní trestu v rámci základnej zákonom stanovenej trestnej sadzby (v dôsledku čoho by došlo k zníženiu hornej hranice trestnej sadzby), čo pri ukladaní trestu za využitia inštitútu mimoriadneho zníženia trestu pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu stráca na význame. Taktiež o ďalší dôvod pre mimoriadne zníženie trestu by mohlo ísť len za existencie viacerých poľahčujúcich okolností pri neexistencii okolností prirážajúcich, čo nie je prípad prejednávanej veci.

Aj podľa názoru najvyššieho súdu Špecializovaný trestný súd postupoval správne, keď pri ukladaní trestu odňatia slobody obžalovanému postupoval podľa § 39 ods. 1 Trestného poriadku, teda využil inštitút mimoriadneho zníženia trestu.

Podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Podľa tohto ustanovenia teda možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú zákonom stanovenú hranicu

trestu, avšak len v prípade, ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a dospeje k záveru, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Použitie citovaného ustanovenia, ako to už napokon vyplýva aj z jeho názvu, teda prichádza do úvahy vo výnimočných prípadoch, keď to odôvodňujú mimoriadne, či už okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a, teda nie také okolnosti alebo pomery, ktoré sa vyskytujú bežne.

Okolnosťami prípadu je potrebné rozumieť najmä skutočnosti, ktoré majú vplyv na hodnotenie závažnosti činu, skutočnosti na základe, ktorých možno posúdiť prognózu nápravy páchatel'a a samotné znaky skutkovej podstaty trestného činu. Z hľadiska okolnosti prípadu prichádza teda použitie citovaného ustanovenia do úvahy napr. v prípade nízkej závažnosti činu (ale ešte vždy presahujúcej úroveň nepatrnosti) v prípade, keď sú znaky skutkovej podstaty trestného činu naplnené v menšej intenzite pri dobrej prognóze nápravy páchatel'a, ale aj v prípade neprímeranej dĺžky konania.

Z hľadiska pomerov páchatel'a prichádza do úvahy zohľadnenie jeho majetkových pomerov, zdravotného stavu, alebo zdravotného stavu jeho rodinných príslušníkov, starostlivosť o rodinu, poľahčujúce okolnosti, ktoré sa prejavili až po čine a podobne.

Vždy však tieto skutočnosti musia mať charakter mimoriadnosti a výnimočnosti a kumulatívne s existenciou týchto skutočností musí byť splnená aj podmienka, že trest miernejší, ako zákonom stanovený, postačí na zabezpečenie ochrany spoločnosti.

V tejto súvislosti sa žiada potom uviesť, že trestnej činnosti, ktorá sa odvolateľovi kladie v prejednávanej veci za vinu, sa obžalovaný dopúšťal v rokoch 2003 až 2007, teda od jej spáchania uplynulo cca 14 rokov. Obvinenie bolo odvolateľovi vznesené v roku 2009, čo znamená, že trestné stíhanie sa proti nemu vedie cca 12 rokov s tým, že obžaloba bola na Špecializovaný trestný súd prokurátorom podaná v roku 2018. Z obsahu spisu neplynie, že by sa obžalovaný počas uvedeného obdobia či už 12 alebo 14 rokov dopustil inej trestnej činnosti alebo iného závažného protiprávneho konania.

Podľa článku 6 ods. 1, veta prvá, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností (článok 13 Dohovoru).

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len Ústava) každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Z hľadiska vnútroštátneho práva prichádza do úvahy zníženie v osobitnej časti Trestného zákona ustanoveného minima trestnej sadzby podľa ustanovení § 39 a § 118 Trestného zákona. Medzi „okolnosti prípadu“ podľa osobitného zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona však patrí aj neprerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ak nie sú prietahy zavinené obvineným, v čom je styčný bod tejto zákonnej úpravy s čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 48 ods. 2 Ústavy, a zároveň premietnutie čl. 13 Dohovoru do právneho poriadku Slovenskej republiky vo vzťahu k dotknutému porušeniu práv obvineného (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 46/2017).

Z vyššie uvedenej postupnosti je zrejmé, že trestné stíhanie sa voči obžalovanému vedie cca 12 rokov bez toho, aby na tejto dĺžke konania mal obžalovaný zásadný podiel, pričom od skutku už uplynulo cca 14 rokov s tým, že z obsahu spisu neplynie, že by sa obžalovaný počas tejto doby dopustil ďalšieho trestného činu, či iného významného protiprávneho konania. Takúto dĺžku konania je však už nutné

hodnotiť ako neprimeranú, predstavujúcu porušenie práva obžalovaného na prejednanie jeho vecí v primeranej lehote. Z hľadiska okolností prípadu ide potom o takú skutočnosť, ktorá mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona odôvodňuje a vzhľadom na značný odstup času, riadne vedený život obžalovaným po významne dlhú dobu po spáchaní skutku, na účel trestu, ktorý má v prvom rade viesť k náprave páchatel'a, a ktorý je naplnený vtedy, keď trest a to najmä nepodmienečný, nasleduje v rozumnej časovej súvislosti po porušení zákona, dospel najvyšší súd k záveru, že použitie trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom by bolo pre páchatel'a (obžalovaného) neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, a preto je možné mu uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného Trestným zákonom.

Hodnotiac jednotlivé vyššie naznačené hľadiská ukladania trestov, majúc na zreteli aj spomínaný účel trestu, dospel najvyšší súd k záveru, že trest pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu vo výmere 3 rokov je trestom tak z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie, teda tak na nápravu obžalovaného, ako aj ochranu spoločnosti primeraný.

Vzhľadom najmä na priaznivú prognózu nápravy obžalovaného prameniacu zo skutočnosti, že po významne dlhú dobu 14 rokov po spáchaní skutku viedol riadny život, podľa názoru najvyššieho súdu na nápravu obžalovaného a ochranu spoločnosti bezpodmienečný výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný, a preto mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov podmiennečne odložil na skúšobnú dobu 5 rokov.

Na posilnenie účinku už uloženého trestu odňatia slobody najvyšší súd zároveň uložil aj probačný dohľad nad správaním obžalovaného v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, povinnosť spočívajúcu v príkaze zaplatiť v skúšobnej dobe podľa svojich schopností dlh na dani z príjmov právnických osôb za obdobie rokov 2002 až 2006 a obmedzenie spočívajúce v zákaze stretávania sa s osobami, ktoré boli účastníkmi na trestnom čine, a to V. H., Q. P., M. A., Q. B., Q. M. a K. H.

Na tomto mieste sa žiada pripomenúť, že uloženie povinnosti spočívajúcej v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe dlh na dani z príjmov právnických osôb za obdobie rokov 2002 až 2006 nie je exekučným titulom pre náhradu uvedeného dlhu (tento výrok nie je vynútiteľný výkonom rozhodnutia).

Uloženie vyššie uvedenej povinnosti má výchovný vplyv prehlbujúci výchovný účel samotného podmiennečného trestu odňatia slobody, pretože ukladá obžalovanému, aby sa aktívne podľa svojich schopností (§ 50 ods. 2 Trestného zákona) usiloval o nápravu škodlivého majetkového následku spáchaného trestného činu, ako podmienky jeho podmiennečného odsúdenia.

V prípade zistenia, že obžalovaný sa napriek svojim schopnostiam aktívne neusiloval o náhradu spôsobeného dlhu, môže takýto záver byť dôvodom pre rozhodnutie súdu o neosvedčení sa obžalovaného v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia (§ 52 ods. 1 Trestného zákona).

Je pravdou, že najvyšší súd pri svojom predchádzajúcom rozhodovaní uznesením sp. zn. 4To/12/2018 z 18. júna 2019 nemal výhrady voči štvorročnému nepodmienečnému trestu odňatia slobody, od toho rozhodovania však podľa názoru najvyššieho súdu došlo k zmene spočívajúcej v predĺžení už aj tak neprimeranej dĺžky konania, ktorá už uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody neumožňuje.

Keďže obžalovaný získal stíhanou trestnou činnosťou majetkový prospech, súd prvého stupňa postupoval správne, keď mu uložil aj peňažný trest vo výške 33.193,92 Eur (1.000.000,- Sk), slovom tridsaťtritisícstodevät'desiattri Eur deväťdesiatdva centov (jeden milión Slovenských korún) a náhradný trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, preto ho najvyšší súd už len zopakoval, napokon obžalovaný uloženie tohto trestu ani nenamietal.

Vzhľadom na to, že obžalovaný sa stíhaného trestného činu dopustil pri vykonávaní podnikania, postupoval Špecializovaný trestný súd taktiež správne, keď za účelom nápravy obžalovaného, ale aj

ochrany spoločnosti, mu uložil aj trest zákazu činnosti, pri vykonávaní ktorej sa stihanej trestnej činnosti dopustil, v rozsahu 8 rokov, preto aj tento výrok najvyšší súd už len zopakoval, napokon uloženie ani tohto trestu obžalovaný nenamietal.

Na základe vyššie uvedených dôvodov potom najvyšší súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok prípustný nie je.